

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A képviselőház ülése.

Budapest, jul. 12. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököt. Fölvasták az indítványkönyvet, amelybe tegnap Bizony Ákos sürgős indítványt jegyzett be a képviselőház ülésének egy órával való meghosszabbítása iránt.

Az indítvány telett a holnapi ülésen fognak vita nélkül határozni.

A felirati javaslatot a Ház harmadszori olvasásban vita nélkül elfogadta, mire az elnök az elfogadott feliratot borítékba tette és lepecsételte, hogy az a miniszterelnök útján a királyhoz fölterjesztessék.

A magyar-horvát pénzügyi egyezményt, amelyet Rátkay László előadó terjesztett be és ismertetett behatóan, úgy általánosságban, mint részleteiben vita nélkül ellogadták.

Ezután az egyes bizottságokban megüresedett tagsági helyeket töltötte be a Ház.

Végül Marjay Péter intézett interpellációt a miniszterelnökhöz és a honvédelmi miniszterhez a honvéd-póttartalékosok behívása miatt. Kifogásolja, hogy most, mikor országszerte aratósztrájk fenyeget, ezer meg ezer aratómunkást rendeltek be fegyvergyakorlatra. Kérdi,

hogy miképpen szándékoznak kárpótolni a behívottakat, akiket a behívás egész nyári keresetüktől megfosztott?

Wekerle Sándor miniszterelnök, a honvédelmi miniszter nevében is, azonnal válaszolt az interpellációra. Kijelentette, hogy a kormány ez intézkedésnél is tekintettel volt a polgárok érdekeire, de a kényszerítő szükségnek engednie kellett, mert a honvédsapatoknál a létszám felnyire apadt. A behívott póttartalékosok kártalanítására másfél millió koronát szánt a kormány.

A miniszterelnök válaszáat úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul vette és ezzel az ülés véget ért.

Az alkotmánypárt értekezlete.

Budapest, július 12. Az alkotmánypárt ma este Semsy László elnökle alatt értekezletet tartott, amelyen nagy számban jelentek meg a párt tagjai. Jelen voltak Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Darányi Ignác és Jekelfalussy miniszterek is. A párt elfogadta általánosságban az 1906. évi költségvetést, valamint a Svájc-csal kötött kereskedelmi szerződés és állategészségügyi egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A kvótabizottság jelentése kapcsán Wekerle Sándor miniszterelnök kijelentette, hogy a képviselőház holnapi ülésén a kvótabizottság jelentését a Ház elé terjeszti, miután a magyar és az osztrák bizottság

között megegyezés nem jött létre. Mint-hogy pedig kilátás nincs a tárgyalás folyamán az egyezsége, ezt a Háznak tudomásulvétel végett bejelenti.

A Fejérváry-kormány vád alá helyezése.

Budapest, július 12. A képviselőház igazságügyi bizottsága a napokban megválasztja a Fejérváry-kormány vád alá helyezését sürgető kérvények előadóját.

A sajtótörvény revíziója.

Budapest, jul. 12. A szombaton kezdődő költségvetési vita hosszabb ideig el fog húzódni, mert nemcsak a nemzeti-ségi képviselők fognak felszólalni nagy számban, hanem valamennyi újságíró-képviselő is követelni fogja a sajtótörvény revízióját.

A sajtó megrendszabályozása ellen.

Nagyvárad, jul. 12. A város mai közgyűlése nagy többséggel elfogadta Adorján függetlenségipárti elnök indítványát, mely szerint tiltakozik a sajtó megrendszabályozását célzó minden intézkedés ellen.

Szocialisták tüntetése.

Budapest, jul. 12. A szocialisták ma este mintegy kétezer főnyi tömegben gyűltek össze a „Népszava“ szerkesztő-

„A TENGERPART“ TÁRGZÁJA.

A világfi.

Irta: Ludovic Halevy.

Divatos férfi vagyok! . . . Nevetségesen, valószínűtlenül, szinte hihetetlenül hangzik ez az ostobaság, de tessék elhinni, hogy az év elejétől végig török magukat értem és szinte szétszaggatnak.

Ebéd, bál, estély, kirándulás, műkedvelői előadás nem eshetik meg nélkülem és a meghívásoknak valóságos özöne borít el minden nap.

És miért? . . . Bizony, azt magam sem tudom. Nem vagyok se tudós, se szellemes . . . nem, nem. Bizonyos sikkem van a beszélgetésben ez az egész. Ami tudatlanságomat illeti, erről önök nyomban meg fognak győződni . . .

Tudatlanságom minden képzeletet fölülmul . . . El se hinnék, hogy annyit kellett vesződnöm, amíg megkaptam a tudói oklevelet. — Négy ízben buktam belé. És — köztünk legyen mondva — a helyesírás még ma se erős oldalom. — Vannak részesülők, — amelyek valósággal kétségbeeszenek és amelyeket levelemben gondosan el is kerülök.

És mégis vannak sikereim. Bizonyos hírességre tettem szert. Egy napon, körülbelül négy-öt éve lehet, kibontom az újságot. Előző nap jelen voltam egy fényes esküvőn és a

szenczácziós házasságról szóló tudósításban legnagyobb meglepetésemre ott találtam az en nevetem is.

A másik héten egy színházi premier alkalmából említettek meg, aztán meg egy államférfiu temetésén szerepeltem a jelen voltak díszes gárdájában esettől fogva állandó alakja lettem a gyász- és örömmünnepeknek, meg a riporterek tudósításainak. — A személyi hírek rovatvezetői jobban ismertek engem, mint akármelyik minisztert vagy nagykövetet.

Szóval lettem — valamivé! Ünnepelek, kedvemben jártak, kerestek. — Ma június 12-ike van . . .

Nos, hát elhiszik-e, hogy április 25-ike óta mindennap a városban ebédeltem és hogy mindenütt azt a nagy ebédet ettem végig ugyanazokkal a togásokkal, ugyanazokkal a borokkal, és ugyanazokkal az emberekkel voltam együtt. — Egy kis csapatot képezünk mi, fiatalok és vénék, — akik folyton körbe mozgunk, anélkül, hogy valaha megállapodhánánk.

No de én már nem bírom tovább! Nézzék csak meg az ábrázomat. Este lámpafénynél még csak megjárja, de nappal valóságos madárijesztő vagyok. Már se nem eszem, se nem alszom. Az orvosom 14 nap óta nógat, hogy menjek fürdőre . . . De nem lehetséges. Nem, nem, mert július 15-éig le vagyok foglalva.

. . . Itt van például a kis J.-né. Kedves asszonyka. Udvarias, lekötelező, sőt ki-

hívó velem szemben. Ah, ha a télen időm lett volna vele foglalkozni! De hát . . . nem volt meg hozzá az idő és el kellett halasztanom a jövő télire.

Pedig holnap is légyottom van vele . . . No, de ne méltóztassék rosszat gondolni, nem olyan bizalmas, édes randevu, amilyenekben boldog szerelmeseknek van részük. Dehogy is. A — kárpitoshoz megyünk. Az aranyos asszonyka újra akarja butorozni a szobáit és a tapétákra nézve az én tanácsomat kéri. És nem csak ő szokott ilyen megbízásokkal hozzám fordulni.

Holnapra például ez a programom: Reggel kilencztől tízig a szabómmal kell értekez-nem. Tizkor lovagló sétákra indulok L.-nével, aki tudni akarja, hogy miképen vélekedem a felől a ló felől, amelyet megvételre ajánlottak neki. Tizenegykor a kocsigyárosnál kell lennem, hogy egy pillantást vessék az R. barát-nőm számára készülő giggerre és egyben egy pár pompás lószerszámot kiválogatnom A.-né számára, anélkül, hogy megfélekedzném a B.-né ezüstvégű lovagló ostorának átvételéről . . . Alig, hogy készen vagyok villásreggelimmal, M.-né szabójához kell mennem. A hölgyike le akarja magát festetni és két toalett közt ingadozik. Nekem kell döntenem. Aztán Z.-né kárpitosánál fogok tölteni másfél óra hosszat, amíg barát-nőm kiválasztatja velem a tapétát s onnan egyenesen egy bizottsághoz hajtatok, amely a vidéken lóversenyeket rendez és tőlem várja a program megállapítását . . .

sége előtt és onnan *Kossuth* Ferenczet és *Apponyi* Albert grófot tolytonosan abczugolva, a Nemzeti Kaszinó elé vonultak. Majd lementek a „Budapesti Hírlap” szerkesztősége elé, amelynek több ablakát bevették. Végre is a kivonult nagyszámu rendőrség szétverte a tüntetőket.

Elintézett affér.

Budapest, jul. 12. A *Vázsonyi* Vilmos és *Somogyi* Aladár országgyűlési képviselők közt a képviselőház tegnapi üléséből kifolyólag fölmerült affért ma békésen elintézték.

Dreyfus rehabilitálása.

Páris, július 12. A semmitőszék ma hirdette ki a Dreyfus-ügyben ítéletét, mely szerint a hadbíróóság ítéletét megemmisítvén, *Dreyfus kapitányt véglegesen fölmenti.* Az ügyet nem utasítják újabb hadbíróóság elé. *Dreyfust alezredesi ranggal reaktiválni fogják.*

Öngyilkos plébános.

Szombathely, jul. 12. *Simon* István róm. kath. plébános, aki gyógykezelés végett az itteni vizgyógyintézetben tartózkodott, ma reggel pillanatnyi elmezavarásban leugrott az intézet második emeletéről és szörnyet halt. A plébános már teljesen fel volt gyógyulva és holnap készült elhagyni az intézetet.

Fiume nyáron.

A fiumei közönség nem tudja, de nem is akarja kihasználni a természet nyújtotta ritka előnyöket. A jó fiumeinek az Adamich-mólótól a Deák-korzóig terjed a látóköre. Ami e két fókusz közé esik, azt meglátja, az közel van. Ami azonban ezen az utvonalon kívül esik, az borzasztó távolságban tűnik fel előtte.

Igy például a kies, délvidéki növényzettel *Giardino pubblico*, amely bárhol is színlígtig megtelnek ilyenkor nyáron üdülő közönséggel, nap-nap után kong az ürességtől. Valami elátkozott kastély udvarának látszik, amikor az ember a délutáni órákban odatoppan. A vendéglő pinczére egy asztal mellett

V.-éknél ebédelek, de csak azért, mert a háziasszony új szakácsot fogadott és tudni akarja, hogy mi az én nézetem *Vatel* epigonja felől.

Folytatólag A-ék esti hangversenyét rendezem és közben átfutok S.-ékhez, akik szintén rendeznek valamit és rossz néven vennék, ha én hiányoznék.

Ime, az én életem. Ezért neveznek engem divatos embernek, ezért vagyok én világhí. És az élet hol marad? kérdik önök. Bizony a tömörkedés semmittevés közepette — nincs időm élni.

Panaszosan hangzott szegény *Albert* szava, amikor ezeket a kávéház teraszán elmondotta nekünk.

Nekem pedig eszembe jutott *Rousseau* vallomásainak egy mondata. Arról a világról szólva, melyben a munkátlanok unalmával és a kényszer gyötrelmeivel találkozunk így kiált fel:

— Ti ezt henyeségnek nevezitek, pedig valóságos kényszermunka!

*Jean Jaques*nak igaza van. Végre is iszonyu, mikor az ember kénytelen szünet és pihenés nélkül folyvást mulatni és mindig csak mulatni, anélkül, hogy kedve volna hozzá és a földön biz azoké a kevésbé nehéz állapot, akiknek teljesíteni való kötelességeik vannak.

alszik, s ugyancsak erőmegfeszítésbe kerül, míg az ember fel tudja rángatni ebéd utáni sziesztajából.

A léha budapestiek bezzeg nem sokallják a végtelen hosszú *Andrássy*-uton végigmenni, amíg a ligetbe érnek ki. Szó, ami szó, eléggé alkalmas helyek kínálkoznak a városligetben az emberek pihenésükhöz, de ami népkertünk sem marad el mögötte e tekintetben.

Van azonban nekünk még egy „közkedvelt” nyári kiránduló helyünk. *Cantridán*ak hívják. Ide azonban senkinek se jutna még álmban sem eszébe, hogy *gyalog* ránduljon ki. Nagyon messze van. Az emberek tehát telülnek a villamosra.

A levegő tudvalevőleg ilyenkor nyáron, nálunk különösen, még az esti órákban is tikkasztó s csak a késő esti órákban hűl le annyira, hogy az ember az esti szellő jótékony hatása alatt kissé rendbehozza a napi munkában elernyedt idegzetét.

Amint mondám: az ember felül a villamosra. Erről leszállva, még egy teljes türelmünket igénybe vevő torturán kell átesnie: az omnibusz-utazáson, amíg végre elér a kis *Cantridára*. *Cantridán*ban a vendéglő kellemes teraszán megvacsorál, néhányszor teleszivja magát a szabadabb, tisztább levegővel; azonban közben már sietnie kell, hogy még idejekorán hazaérkezhessek fiúmei lakására, mert 10 óra után már nem lehet nyaralni: az utolsó villamos kocsit esti 10 órakor jön vissza.

Érdekes, ha párhuzamot vonunk az „utazási” költségek fiumei és budapesti aránya között. *Budapest*en az *Andrássy*-ut elejétől végig 20 fillérért visz el a földalatti villamos. *Fiumében* a villamos 16 fillérért, a döcögős, rozszant omnibusz pedig 12 fillérért szállítja az embert egy szebb vidékre. — Tehát nemcsak a közlekedési eszközök primitív volta, de azok aránytalan drágasága is oka annak, hogy a fiumeiek a kiránduló helyek közelsége dacára is a város belsejében kénytelenek a nyarat átizzadni.

A villamos vasut immár a város kezében van; jövedelme elég rohamosan fejlődik, szép eredményt mutat. A város lakossága körében régóta általános kívánság, hogy a csonka utvonalat *Cantridáig* építsék ki. Ez a villamos vasut jövedelmét emelné és nekünk, izzadó fiumei civiseknek is hasznunkra válnék.

KÜLÖNFÉLE.

— **Személyi hírek.** *Mentsik* Ferencz dr. miniszteri tanácsos, a tengerészeti hatóság főnöke ma a fővárosból visszaérkezett *Fiuméba*. — *Linek* Lajos, a jeles festőművész és karrikaturarajzoló, családjával ma *Fiuméba* érkezett. *Linek* és családja az idei nyarat *Moschienizében* fogja tölteni.

— **A király a tengeri hadgyakorlatokon.** Mint Pólából jelentik, a tengerészeti és szárazföldi kombinált hadgyakorlatok a végleges megállapodások szerint szeptember 13—15-ike között fognak lefolyni *Gravoza*, *Raguza* és *Trebinje* környékén. A király a gyakorlatokon a „*Miramar*” hajón, *Ferencz Ferdinánd* trónörökös a „*Lacroma*” hajón vesz részt. A király és a trónörökös úgy a szárazföldi, mint a tengeri gyakorlatokon részt fog venni. A főhadiszállást a raguzai „*Grand Hotel Imperial*”-ban rendezik be. A szállót, a melyet e célból egész szeptember első felére kibéreltek, megfelelően átalakítják. A király Pólából *Gravozába* menet valószínűleg kiszáll *Lissza* szigetén. Az elutazás előtt az egész

Notta diszfelvonulást tart a király előtt. A hadiszállások berendezésén és egyéb intézkedések megtételén jelenleg egy külön e célra kirendelt bizottság dolgozik a „*Leda*” és „*Warmbrand*” hajókon. E bizottság a tengerparton már befejezte feladatát és legközelebb a szárazföldi gyakorlatok helyén folytatja tovább működését.

— **A kormányzó itthon.** *Nátkó* Sándor gróf kormányzó a mai nap folyamán nem fogadott látogatókat. Délelőtt látogatást tett a Tengerparti Tisztviselők Egyesületében és a Magyar Daloskörnél. Déiben megjelent a kormányzósági hivatalokban s ott a hivatalos ügyek elintézésével foglalkozott. Esti 7 órakor az „*Előre*” kormányzósági gőzösön *Thierry* lovag, *Dall Asta* Szaniszló dr. *Schmidt* ezredes társaságában tengeri kirándulásra indult a kormányzó, ahonnan este 10 órakor tért vissza.

— **A kormányzóhelyettes szabad-ságán.** *Gaál* Tibor dr. miniszteri tanácsos, kormányzóhelyettes ma megkezdte két hónapra terjedő szokásos nyári szabadságát. Távolléte alatt *Wickenburg* István gróf miniszteri tanácsos fogja helyettesíteni. — Ez alkalomból, nehogy *Gaál* Tibor dr. szabadságra menetele félreértésekre adhasson okot, a leghitelesebb forrásból nyert értesülés alapján újból konstatáljuk, hogy az a híresztelés, mintha a kormányzóhelyettes megválnék állásától, teljesen alaptalan.

— **A horvát zászló ügye.** A Magyarhorvát hajózársaság igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen *Copaitich* elnök jelentést tett a kormányzó beiktatása alkalmával fölmerült zászlóügyről. Kijelentette, hogy a „*Tátra*” hajóról a horvát zászlót ő vonatta be a magaszántából, udvariassági tekintetből, midőn a kormányzó és Fiume város képviselete a hajóra lépett. A felelősséget ezért teljesen elvállalja, de kijelenti, hogy távolról sem volt szándékában ezzel a horvátokat sérteni és sajnálja, hogy a dolog félreértésekre adott okot. Ez ügyből kifolyólag egyébként indítatva érzi magát, hogy elnöki állásáról leköszönjön. Az igazgatóság tádomásul vette *Copaitich* kijelentését és kimondotta, hogy elnöki állásáról való lemondását nem fogadja el.

— **A központi választmány** tegnapi kitűzött ülése, minthogy a tagok nem jelentek meg kellő számban, elmaradt. Az ülést holnap, pénteken tartják meg.

— **Adókönyvecskék benyújtása.** A városi hatóság felszólítja az adózó polgárokat (a III. osztályu kereseti adót fizetők kivételével), hogy adókönyvecskéiket nyolcz napon belül nyujtsák be az adóhivatalhoz.

— **A fogyasztási adókat kezelő és ellenőrző bizottság ülése.** A fogyasztási adókat kezelő és ellenőrző bizottság ma délelőtt fél 12 órakor *Gerbas* elnöke alatt ülést tartott. Az előadói tisztet *Ravasin* töltötte be. Az elnök jelentést tesz, hogy az év első öt havában 61,000 korona fölőleg mutatkozott. A napirend során *Bellen* Józsefnek vendéglő nyitását engedélyezték. Elhatározták, hogy a sózott hus készítését nagy kedvezmények adásával előmozdítják, továbbá, hogy a scoglietto-i adóbeszedő helyiség épülete egy órát vesznek. *Castiana* fényképész kérelmét, aki a scoglietto-i adóbeszedő hivatar reklámtáblákat akart kifüggeszteni, visszautasítják. Beérkezett két folyamodvány segély és két folyamodvány végkielégítés kiutalványozása iránt.

— **A dinnye.** A városi hatóság köz-hírré teszi, hogy dinnyeeladásra engedélyt adni csak a vásárcsarnoki biztosnak van joga, aki köteles szigorúan felügyelni arra, hogy csak egészséges dinnye kerüljön eladásra.

Clotild főhercegnő szálloda Cirkvenizza.

Közvetlenül a móló mellett, szép kilátással a tengerre. Kétféle vendéglő szép helyiségekkel.

Magyar konyha. Pilseni hordósör.

Mérsékelt árak.

HEIM C.

Mészáros és hentes üzlet.

Baccarcich Károly

Fiume.

Piazza delle Erbe 4. sz. A városi torony alatt.

Tisztelettel tudatom igen tisztelt vevőimmel és a n. é. közönséggel, hogy a minden kényelemmel berendezett és a modern követelményeknek minden tekintetben megfelelő

mészáros és hentes üzletemet

a városi torony alatt lévő, Piazza delle Erbe 4. számú saját házamba tettem át.

A mészárszékhez berendezett hentesműhelyben mindennemű hentes árut a legjobb minőségben készítek. Üzletemben kapható nyers és főtt sonka, továbbá mindenféle hurkanemű, úgy nagyban mint kicsinyben és mindig friss állapotban.

Friss disznóhús mindennap kapható.

Első fiumei magyar szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Corsia Deák 31. sz., IV. em.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság

FIUME.

VÉDJEJY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Előfizetések és hirdetések

„A Tengerpart”

kiadóhivatalához

Adria Palota, Riva Szápáry
czimzendők.

HONI IPARI

Magyar Gyártmányi

Leder S. czipőüzlete

VIA GOVERNO 11 (Corso), A VINC. DE DOMINI-UTCA SARKÁN.

Nagy választéku, magyar gyártmányu legkitünőbb

férfi-, női- és gyermek czipők

minden árban.

Mérték szerinti megrendelések kifogástalanul eszközöltetnek.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának
(Gyár Budapest-Kőbánya).

fiumei főraktára.

Iroda: Ürményi tér 6. — Jéggyár: Canale utca, Steinmann-ház. — Telefon szám 226.

Gyógyhatású DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palaczkot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márcziusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palaczkot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak.

Bárhova házhoz is történik szállítás.

Detail elárúsító helyek:

„Unione”-üzlet Via del Pino. — F. Pavletich (volt fogyasztási szövetk. üzlet) Corso Pro-lungato. — Schenk János „Fiumara”-kávéháza. — A „Salamon”-féle cukrászda, tulajdonos: Bardola V. — Rod. Tschericó fűszerüzlet a Fiumarán.

Mindenkor friss csapolás.

a „SORKO”-féle vendéglőben, a községi tak. pénztár épületében, Batthyányi rakodópart 10.

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

BUDAPESTEN

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

NAGY NAPILAP:

„AZ UJSÁG”

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 28.— kor.

Felévre . . . 14.— „

Negyedévre . 7.— „

Egy hónapra 2.40 — „

Gyönyörű albumajándék karácsonyra AZ UJSÁG minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „Az Ujság” kiadóhivatala, Budapest, VII., Kerepesi-út 54. sz.